

25. 1. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Placený výkon funkce statutárního orgánu obchodní společnosti fyzickou osobou může podléhat DPH

Nejvyšší správní soud v nedávno vydaném rozhodnutí (č. j. 2 Afs 100/2016-29) podrobně rozebral podmínky výkonu funkce jednatele společnosti s ručením omezeným. Na základě přímého účinku příslušné směrnice EU pak přiznal jednateři postavení osoby povinné k DPH a úplatný výkon jeho funkce označil za ekonomickou činnost ve smyslu zákona o DPH.

Finanční správa doposud uplatňovala vůči fyzickým osobám působícím v orgánech obchodních korporací postup založený na ustanovení zákona o DPH, které soud prohlásil za odporující právu Evropské unie. Činnost fyzických osob při výkonu funkce v orgánech obchodních korporací nebyla doposud zákonem o DPH považována za ekonomickou činnost pro účely DPH, protože příjmy z ní jsou zdaňovány jako příjmy ze závislé činnosti. Tyto fyzické osoby pak nebyly pokládány ani za osoby povinné k DPH.

Z výše uvedeného soudního rozhodnutí tak mimo jiné vyplývá, že společnost s ručením omezeným, která je plátcem DPH, může být oprávněna si (za podmínek stanovených zákonem) odečíst daň uhrazenou na vstupu jednateři spolu s odměnou za výkon jeho funkce, pokud je i jednatel plátcem DPH. Také jednatel - fyzická osoba může, pokud je plátcem DPH, uplatňovat odpočet daně uhrazené na vstupu z přijatých zdanitelných plnění, která použije při výkonu své funkce.

Soud také pro všechny případy upozornil orgány finanční správy, že přímý účinek směrnice je neopravňuje zpětně ani do budoucna doměřovat z moci úřední DPH jednatelům společností s ručením omezeným. Nejprve musí dojít k odpovídající změně zákona o DPH.

Nová skupina potencionálních plátců DPH

Nejvyšší správní soud tedy svým rozhodnutím označil okruh potencionálních nových plátců DPH, a nyní je otázkou, jaká bude reakce Ministerstva financí, resp. zákonodárce. Režim přímého účinku směrnice je totiž, jak poznamenal soud, jednostranně použitelný pouze ve prospěch práv osob, které vykonávají funkci člena orgánu společnosti jako svou ekonomickou činnost. Až do případné změny zákona o DPH tedy záleží výhradně na jejich dobrovolném rozhodnutí, zda se zaregistrují jako plátcí DPH, či nikoliv.

Status plátce DPH je však nezbytnou podmínkou k tomu, aby člen orgánu obchodní korporace mohl uplatňovat odpočet DPH z přijatých zdanitelných plnění, která použil při výkonu své funkce v orgánu obchodní korporace. Rovněž na straně obchodní korporace lze uplatnit odpočet DPH pouze u zdanitelných plnění přijatých od plátce daně.

Je třeba také zmínit, že východiska, na nichž Nejvyšší správní soud založil svůj závěr, že úplatný výkon funkce člena statutárního orgánu obchodní společnosti fyzickou osobou je ekonomickou činností ve smyslu zákona o DPH, lze obecně vztáhnout i na úplatný výkon funkce v ostatních orgánech obchodní společnosti nebo družstva, jejichž členové jsou voleni, jmenováni či jinak povoláni. Členství v nejvyšším orgánu obchodní korporace (tj. valné hromadě společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti nebo členské schůzi družstva) však na základě tohoto rozhodnutí za ekonomickou činnost pro účely DPH označit nelze.

Nejen práva, ale i povinnosti

Jak bylo již naznačeno, pokud se fyzická osoba vykonávající funkci člena orgánu obchodní korporace rozhodne využít přímého účinku směrnice EU a registruje se dobrovolně jako plátce DPH, musí si být vědoma také povinností s tím spojených. Především jí vznikne povinnost podávat v měsíčních intervalech daňová přiznání a kontrolní hlášení, povinnost vystavovat daňové doklady s náležitostmi podle zákona o DPH, vést evidenci pro účely DPH a samozřejmě také povinnost daň odvádět (pokud jí nebude vyměřen nadměrný odpočet).

Další otázky

V návaznosti na uplatnění DPH na placený výkon funkce člena orgánu obchodní korporace fyzickou osobou bude také třeba ve vztahu mezi obchodní korporací a touto osobou jasně vymezit, co všechno je součástí její odměny za výkon funkce, a tedy základem DPH. Základem daně je totiž vše, co je plátcí poskytnuto jako úplata za zdanitelné plnění, a to jak v peněžitě, tak v nepeněžitě podobě.

Z hlediska dotyčného člena orgánu obchodní korporace pak bude také nutno rozlišit, jaká přijatá zdanitelná plnění lze podle zákona o DPH považovat za plnění použitá pro účely výkonu jeho funkce, a zda lze v konkrétním případě uplatnit odpočet příslušné DPH uhrazené při jejich pořízení.

Potenciální uplatnění DPH na odměnu za výkon funkce člena orgánu obchodní korporace však nemá žádné dopady na zdanění této odměny daní z příjmů. Pokud nebude spolu se zákonem o DPH novelizován i zákon o daních z příjmů, mělo by toto zdanění zůstat stejné jako dosud.

Hana Erbsová,
advokátní koncipientka

Karolinská 654/2
186 00 Praha 8

Tel.: +420 246 042 100

Fax: +420 246 042 030

e-mail: herbsova@deloittece.com, legalcz@deloittece.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)